

Yhteistyövetoomus kunnille ja hyvinvointialueelle

Kunnissa ja hyvinvointialueella on ajankohtaista löytää ja rakentaa uusia toimintamalleja, joiden avulla voidaan turvata HYTE-kertoimen kautta muodostuva rahoituspohja. Tähän työhön tarvitaan kaikkia osapuolia mukaan. Kuntien ja hyvinvointialueen tulee tunnistaa omat tehtävänsä ja roolinsa sekä nimetä tehtäviä hoitamaan ja valvomaan vastuutahot.

THL:n sivuilla kuvataan lähtökohdat näin: ”Hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien valtionrahoituksen perusteeksi otetaan käyttöön **hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin eli HYTE-kerroin**. Vuoden 2023 alusta hyte-kertoimen mukainen summa jaetaan hyvinvointialueille asukasluvun mukaan. Toimintaa ja tuloksia väestötasolla kuvaavat indikaattorit huomioidaan ensimmäisen kerran vuoden 2026 rahoituksen jaossa. (Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021)

HYTE-kertoimen tavoitteena on kannustaa hyvinvointialueita huolehtimaan tarpeenmukaisesta ehkäisevästä työstä sosiaali- ja terveystaloudessa. Ehkäisevä ja edistävä työ sosiaali- ja terveydenhuollossa on ensiarvoisen tärkeää, jotta sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvua saadaan hillittyä ja väestön hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä ylläpidettyä ja edistettyä.”

Lähde: [HYTE-kerroin - kannustin hyvinvointialueille - THL](#)

Hyte-valmiuden määrittelyä ja kehittämistä varten voi hyödyntää esim. TEAviisaria, joka sisältää tietoa kuntien terveydenedistämiseksi ja kuntien toiminnoista asukkaidensa terveyden edistämiseksi.

Alueellisen yhteistyön merkitys

Haluamme tällä viestillä muistuttaa kuntia ja hyvinvointialueen toimijoita yksityisen sektorin tarjoamista mahdollisuuksista täydentää hyvinvointipalveluiden tarjontaa julkisesti tuotettujen palveluiden rinnalla.

Hyvinvointialueen rinnalla kunnilla on velvollisuus edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä ja vahvistaa osallisuutta.

Koska sote-rahoitus on kytketty hyte-indikaattoreilla alueilla ja kunnissa tehtyihin toimenpiteisiin ja toteutumisiin, on ensiarvoisen tärkeää tehdä laaja-alaista yhteistyötä eri toimijaryhmien kanssa. Tiukassa taloudellisessa tilanteessa ennaltaehkäisevällä työllä on

entistä suurempi merkitys. Tässä työssä tarvitaan saumatonta yhteistyötä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa.

Pohjois-Pohjanmaalla on n. 18000 yritystä, joista sote-aloilla toimii n. 2600 yritystä. Lisäksi todella merkittävä määrä yrityksiä toimii toimialoilla, jotka tuottavat erilaisia hyvinvointipalveluita ihmisille.

Yrittäjyyden kasvava merkitys

Yrittäjyyden merkitys kasvaa koko ajan. Yhä useampi on ainakin osan työurastaan myös yrittäjä. Moni on välillä yrittäjä ja välillä työntekijä. Osa on yrittäjä palkkatyön ohessa. Kunnat tarvitsevat menestyviä yrityksiä. Yritykset tuottavat verotuloja ja mahdollistavat maakunnan elinvoimaisuuden säilymisen.

Työikäisten asukkaiden hyvinvointia tukee tasapainoinen elämä, jossa ihmisillä on töitä ja toimeentuloa. Tässä yrittäjyydellä on merkittävä rooli. Yrittäjät kantavat vastuuta yhteiskunnasta työllistämällä itsensä ja muita. Yrityksissä tarvitaan osaavaa työvoimaa ja tämän tarpeen täyttämässä yritysten ja oppilaitosten välille tarvitaan tiivistä yhteistyötä. Yrittäjyyskasvatuksella voidaan tukea lasten ja nuorten osallisuutta ja oma-aloitteisuutta. Tässä työssä Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjien kuntakohtaiset paikallisyhdistykset mahdollistavat yhteistyön paikallisten oppilaitosten kanssa. Työvoiman saatavuuden varmistamiseksi tarvitaan myös työperäistä maahanmuuttoa. Tässä tarvitaan tiivistä yhteistyötä eri viranomaistahojen kanssa.

Asiakkaan valinnanvapaus

Asukkaiden palveluntarve on erilainen elämän eri vaiheissa. Julkisesti tuotettujen palveluiden rinnalla on tärkeää, että asukkailla on valinnanvapaus ja mahdollisuus käyttää myös yksityisen sektorin tuottamia palveluita. Yhteistyö yksityisen ja julkisen sektorin kanssa luo mahdollisuuksia uusille innovaatioille ja palveluiden saavutettavuudelle. Yksityinen sektori tarjoaa monipuolisia palveluita asukkaiden mielen ja kehon hyvinvoinnin tueksi elämän eri vaiheissa.

Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät ylläpitävät sote-yrittäjien sparrausverkostoa. Tämän lisäksi hyvien palveluiden, hankintojen kehittämisen ja laadukkaan hoidon turvaamiseksi tarvitaan tiivistä vuoropuhelua yrittäjien kanssa. Säännöllinen ja tavoitteellinen vuoropuhelu edellyttää virallista foorumia ja sille vuosikelloa.

Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät

Marjo Kolehmainen
toimitusjohtaja

Kirsi Anttila
järjestöpäällikkö